

REKEN ROUTE

oriëntatie getallen

bij groep 3

CONCEPTAUTEUR

Ceciel Borghouts

EINDREDACTIE

Anna Wouters
Anne Wichgers

AUTEURS

Ceciel Borghouts
Nicole Bus

Malmberg 's-Hertogenbosch

LESDOEL

Oriëntatie getallen

Het kind kent de volgorde van de getallen t/m 20:

- mondeling (telrij t/m 20), ook vanaf een willekeurig getal, zowel heen als terug (Start);
- op de kaartjesgetallenlijn, vanaf een willekeurig getal (stukjes telrij, ervoor, erna) (les 1 t/m 4).

Rekenwoordenschat

- het buurgetal

Materialen

- leerwerkboek les 1 t/m 5 blz. 42 t/m 51
- antwoordenboek les 1 t/m 5 blz. 42 t/m 51

Extra

- les 1: kaartjesgetallenlijn, 0-20 zichtbaar
- les 2 en 4: getalkaartjes 0-20
- les 3: kaartjesgetallenlijn 0-20, 4, 6, 10, 12, 14 en 16 omgedraaid

OBSERVATIE

- Kent het kind de telrij t/m 20 (mondeling; Start)?
  - vanaf 1, heen? Vanaf 20 terug?
  - vanaf een willekeurig getal heen? Idem terug?
- Kan het kind kaartjes op de goede volgorde plaatsen op de kaartjesgetallenlijn? (les 1 t/m 4)

ALGEMEEN

- Materiaal: Het kind mag bij de opgaven getalkaartjes en de kaartjesgetallenlijn gebruiken.
- Spel: Haaibaai (t/m 20), Op een rij (Jeppen t/m 20), Burenbingo

START

⌚ 05

Onderwerp: oefenen van de telrij t/m 20

- 1 Ik noem een getal. Jij telt verder, zover als je kunt. Je stopt als ik mijn hand in de lucht steek.
- 2 Doe dit 3 keer. Geef steeds kort de tijd. Het gaat om kleine stukjes telrij. Laat steeds starten vanaf een ander getal. Luister of het goed gaat.
- 3 Laat ook terugtellen vanaf een willekeurig getal.

GELEIDE INSTRUCTIE

⌚ 10

- 1 Bekijk samen het doel.
- 2 Verken de kaartjesgetallenlijn. Wijs aan. Wat is het kleinste getal? (0) Wat is het grootste getal? (20) Welk getal staat voor 20? (19) Welke getallen staan tussen 10 en 20? (11 t/m 19) Tussen 8 en 12? (9, 10, 11) Tussen 4 en 8? (5, 6, 7) Tussen 14 en 18? (15, 16, 17)
- 3 Doe je ogen dicht. Ik haal 1 kaartje weg. Kijk maar. Welk kaartje is weg? Hoe weet je dat? (Je weet het kaartje ervoor en erna.)

OPGAVE 1

- 1 Welk getal staat op deze kaartjesgetallenlijn vooraan? (5) En achteraan? (15) De getallen eronder moeten op hun plaats. Wijs de plaats van 7 aan. Welk getal komt hier? Tel hardop en wijs: 5, 6, 7. Waar is het getalkaartje 7? Maak 7 vast met een lijn. Ga zo verder. Als je het niet meer weet, kijk dan op de kaartjesgetallenlijn bij de Hulp.
- 2 Laat een paar minuten zelfstandig werken en observeer. Bespreek kort na.

OPGAVE 2

- 1 Laat opgave 2 zelfstandig maken en observeer. Je mag op de kaartjesgetallenlijn kijken.

ZELFSTANDIG WERKEN

⌚ 20

Licht de opgaven kort toe. Het kind mag getalkaartjes en de kaartjesgetallenlijn gebruiken.

Deze les bevat geen nieuwe opgaven; het is een herhaling van les 1. Als les 1 goed is gegaan, kan het kind nu zelfstandig aan het werk. Wanneer het kind nog instructie nodig heeft, kun je – afhankelijk van de behoefte van het kind – de geleide instructie van les 1 herhalen of verlengde instructie geven.

VERLENGDE INSTRUCTIE

10

- 1 We zeggen samen de telrij van 0 t/m 20 op. We noemen om de beurt een getal.
- 2 Leg de getalkaartjes 0 t/m 8 in een rij. Leg de rest door elkaar open neer. We gaan samen getallen op volgorde leggen. Lees hardop wat er ligt: 0 ... 8. Welk getal komt daarna? Tel hardop: 0 ... 8, 9. Waar ligt het getalkaartje 9? Pak het en leg het op de goede plek. Lees hardop wat er ligt: 0 ... 9. Welk getal komt na 9? Maak de rij zo compleet. Laat steeds de getallen in de rij hardop zeggen.
- 3 Bespreek opgave 1. Tel steeds door. Observeer of het goed wordt uitgevoerd. Verbeter zo nodig.

ZELFSTANDIG WERKEN

25

Licht de opgaven kort toe. Het kind mag getalkaartjes en de kaartjesgetallenlijn gebruiken.

GELEIDE INSTRUCTIE

10

- 1 Bekijk samen het doel en verwijfs terug naar de vorige lessen.
- 2 Wijs naar de kaartjesgetallenlijn. 4, 6, 10, 12, 14 en 16 zijn omgedraaid. *Weet je wat een buurgetal is?* (Een getal dat voor of na een getal komt: het is 1 meer of 1 minder.) *Elk getal heeft 2 buurgetallen, aan elke kant 1. Kijk naar de kaartjes. Wat zijn de buurgetallen van 5?* Wijs de kaartjes van 4 en 6 aan. *Welke kaartjes hangen er naast 5?* (4 en 6) Draai de kaartjes om en controleer. *4 hangt voor 5 en 6 erna. Wat zijn de burens van 11?* (10, 12) Draai de kaartjes om en controleer. *Wat zijn de burens van 15?* (14, 16) Draai de kaartjes om en controleer.
- 3 Wijs 16 aan. *Welk getal is dit? Dat hebben we net gevonden.* Wijs 17 aan. *Welk getal is dan dit? Hoe weet je dat?* (1 meer dan 16, buurgetal) *Als je een paar getallen weet, kun je de rest uitzoeken met handige buurgetallen.* Het kind moet dus door- of terugtellen.
- 4 *Als je het niet meer weet, kijk dan naar de Hulp.*

OPGAVE 1

- 1 Doe hetzelfde bij deze opgave. Je ziet steeds een deel van de kaartjesgetallenlijn. Je ziet 10. *Wat zijn de buurgetallen van 10?* (9 en 11) *Die maak je vast op de goede plaats aan de kaartjesgetallenlijn.*
- 2 Laat de andere 2 sommen zelfstandig maken en observeer. Bespreek na.

OPGAVE 2

- 1 Je ziet 2 getallen naast elkaar. Zoek de burens. *Trek een lijn tussen het getal en het kaartje.* Laat opgave 2 zelfstandig maken en observeer.
- 2 Draai voor het zelfstandig werken alle getalkaartjes op de kaartjesgetallenlijn weer om, behalve 0-10-15-20.

OPGAVE 3

- 1 Laat de opgave zelfstandig maken en observeer.

ZELFSTANDIG WERKEN

25

Licht de opgaven kort toe. *Bij opgave 5 vul je alleen de witte, lege kaartjes in. Je schrijft zelf de getallen.* Als het niet lukt, mag het kind ook de getallen invullen op de blauwe kaartjes. Het kind mag getalkaartjes en de kaartjesgetallenlijn gebruiken. →

Deze les bevat geen nieuwe opgaven; het is een herhaling van les 3. Als les 3 goed is gegaan, kan het kind nu zelfstandig aan het werk. Wanneer het kind nog instructie nodig heeft, kun je – afhankelijk van de behoefte van het kind – de geleide instructie van les 3 herhalen of verlengde instructie geven.

VERLENGDE INSTRUCTIE

10

- 1 Leg de getalkaartjes 10 t/m 20 op een rij. Wijs kaartje 15 aan. *Weet je nog wat een buurgetal is? Leg zo nodig nog een keer uit. Het is een getal dat voor of na een getal komt. 1 meer of 1 minder. Wat zijn de burens van 15? Wijs aan en zeg hardop: 14 en 16. 14 ligt voor 15 en 16 ligt erna. Kijk naar de getallen. Wat zijn burens van 18? (17, 19) Herhaal dit met een aantal getallen.*
- 2 Draai de kaartjes 12, 14, 17 en 19 om. Wijs 14 aan. *Welk getal is dit? Hoe weet je het antwoord? (13 en 15 zijn buurgetallen.) Controleer door het kaartje om te draaien. Doe hetzelfde met de andere getallen.*
- 3 Leg alle kaartjes weer met het getal naar boven. Schrijf een getal op en vraag wat de buurgetallen zijn. *Kun je het zonder naar de kaartjes te kijken? Als het niet lukt, mag je kijken.*

ZELFSTANDIG WERKEN

25

Licht de opgaven kort toe. Het kind mag getalkaartjes en de kaartjesgetallenlijn gebruiken. *Bij opgave 5 vul je alleen de witte, lege kaartjes in. Je schrijft zelf de getallen.* Als het niet lukt, mag het kind ook de getallen invullen op de blauwe kaartjes.

ZELFSTANDIG WERKEN

25

- 1 *Vandaag kijken we wat je deze week geleerd hebt. Lees het doel voor.*
- 2 *Maak zelfstandig de opgaven 1, 2, 3 en 4. Bij het uitrekenen mag je getalkaartjes en de kaartjesgetallenlijn gebruiken.*
- 3 *Snap je een opgave niet, begin dan aan de volgende. Alle opgaven heb je al een keer geoefend, er is niets nieuws. Kijk aan het eind of je de opgave die je hebt overgeslagen nu wel weet.*
- 4 *Als je de opgaven af hebt, kom je naar me toe. We maken opgave 5 samen. Daarna bespreken we de opgaven.*

AFRONDING

10

- 1 *We doen opgave 5 samen. Wijs elke som aan.*
  - *Kijk naar het kaartje. Welke getal zie je? (17) Welk getal komt ervoor? (16) Kruis het goede vakje aan.*
  - *Kijk naar het kaartje. Welke getal zie je? (15) Welk getal komt erna? Kruis het goede vakje aan.*
  - *Kijk naar het kaartje. Welke getal zie je? (18) Welk getal komt erna? (19) Kruis het goede vakje aan.*
- 2 *Kijk de opgaven samen na en beoordeel of het kind aan de observatiepunten voldoet. Als je een opgave helemaal goed hebt gemaakt, mag je het bolletje voor de opgave kleuren.*
- 3 *Bespreek hoe het ging aan de hand van de bolletjes en de duimpjes.*